

Forord

Musikterapiklinikken – Center for behandling og forskning, som er en integreret institution mellem Aalborg Universitet og Aalborg Psykiatriske Sygehus udgiver hermed sit andet årsskrift (2000) om musikterapi i psykiatrien.

Det første årsskrift (1998) bød på en mosaik af artikler der søgte at indplacere musikterapien i psykiatrien fagmæssigt, videnskabsteoretisk, behandlingsmæssigt og psykoterapeutisk.

I dette nummer er fokus på behandlingsaspekter i musikterapi i psykiatrien. Der bliver bragt artikler om henvisningskriterier, de non-verbale overføringsforhold, terapeutisk nærvær, musikterapi med narcissistiske og skizofrene patienter individuelt og i gruppe samt en lille undersøgelse om fremmødestabilitet og en mere omfattende spørgeskemaundersøgelse om patienternes udbytte af musikterapi.

Der er på nuværende tidspunkt stadig kun ti musikterapeuter ansat indenfor hospitalspsykiatrien i Danmark, hvoraf de fem er halvtidsansatte. Det betyder, at det i udstrakt grad er de samme forfattere som i det første nummer. Dette nummer starter dog med at realisere den oprindelige idé med årsskriftet – at det skulle være et skrift hvor alle medlemmer af MIHP (arbejdsgruppen af musikterapeuter indenfor hospitalspsykiatrien i Danmark) kan formidle deres praktiske og teoretiske musikterapeutiske erfaringer og refleksioner, efterhånden som de bliver formulerbare. Bent Jensens og Torben Moes artikler er sådanne MIHP bidrag.

Det beskedne antal af ansatte musikterapeuter bevirker ligeledes at det på nuværende tidspunkt ikke er realistisk at kalkulere med et årsskrift hvert år, men snarere som dette nummer viser – hvert andet år. Vi vælger dog at bevare betegnelsen årsskrift og håber at dets eksistens kan være med til at bane vejen for flere stillinger i den nærmeste fremtid, og dermed på sigt gøre det muligt at udgive et årsskrift hvert år.

Årsskriftet henvender sig til alle der arbejder indenfor eller har interesse i psykiatrien. Vi vælger således at bringe artikler med forskellig sværhedsgrad og refleksionsniveau, vel vidende at ikke alle artikler vil være lige interessante for alle faggrupper.

Årsskriftet afspejler den daglige arbejdssituation for musikterapeuterne i psykiatrien. Denne situation er for øjeblikket at to af MIHP medlemmerne, Niels Hannibal og Torben Moe er ved at færdiggøre deres Ph.d.- projekt, og begge bidrager med artikler, der afspejler de væsentlige dele af deres treårige forskningsarbejde. Dette indebærer naturligvis en teoretisk høj refleksionsgrad. Artiklen om gruppemusikterapi med skizofrene er en artikel, der omhandler refleksioner ud fra den daglige praksis uden forsøg på at knytte an til en teoretisk referenceramme. Årsskriftet rummer en række artikler, der hver i sær befinder sig på et kontinuum mellem disse polariteter.

En del af artiklerne afspejler teoretiske refleksioner over bestemte aspekter af den musikterapeutiske behandlingssituation eksempelvis artiklen der omhandler terapeutens vurdering af om musikterapi er et relevant behandlingstilbud for en given patient, og artiklen om terapeutisk nærvær.

Endelig er der i dette nummer påbegyndt en praksis med at bringe én relevant artikel oversat fra tysk, da der forefindes megen vigtig litteratur om musikterapi i psykiatrien, på tysk. Dette skyldes, at det er vores indtryk at hverdagen for mange faggrupper i psykiatrien, ikke levner plads til at læse faglitteratur på tysk.

Samlet viser artiklerne, at musikterapi som psykoterapi kan anvendes også med målgrupper, der som oftest ikke får tilbudt verbal psykoterapi. Samtidig er musikterapeuterne opmærksomme på, at kommunikation i musikterapi foregår på mange niveauer, og omfatter både handlingsbaseret, symbolsk og verbal kommunikation. Dette indebærer bl.a., at vi opererer med henvisningskriterier der tager hensyn til dette, og at vi søger at definere overføringsforholdene både verbal og specielt nonverbalt.

Vi vil ønske læseren god fornøjelse med at dele de forskellige aspekter af behandlingsarbejdet i musikterapi i psykiatrien, således som de her er klarlagt og formidlet.

Redaktionen